

AB Uyum ve Reform Komiseri Ferreira ve heyeti ile yapılan görüşme sırasında, Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nın da sorumluluğunda sürdürülmekte olan Yeşil Hat ticaretinin kapsamının

genişletilmesi, hellim ürününün menşe korumalı ürün olarak tescilli ile ilgili devam eden çalışmalar ve Kıbrıs Türk ekonomisinin finansal olarak daha fazla desteklenmesi gerektiği üzerinde duruldu.

Sayfa 4

HAZİRAN/2022

Kıbrıs Türk Ticaret Odası

EKONOMİ

ücretsizdir.

gazetesi

Buff& Bloom Beauty LTD. direktörleri Olgu Afşaroğlu ve Hattie Ahmet

Sayfa 10-11

Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) tarafından bu yıl on üçüncüsü hazırlanan Rekabet Edebilirlik Raporu, düzenlenen "Kuzey Kıbrıs Rekabet Edebilirlik Forumu"nda kamuoyu ile paylaşıldı.

"Kıbrıs Türk Ticaret Odası olarak bizler, ekonominin sürekli bir yenileşme içinde olması gerektiğini uzun yıllardan beri vurguluyor; bu yenileşmeye yardımcı olmak amacıyla çeşitli konularda hazırladığımız raporları kamuoyu ile birlikte yetkililerin de hizmetine sunuyoruz. Bu konuda yeterli mesafe almadığımızdan yakınıyoruz."

“

Bu düzen devam edemez. Değişmek, dönüşmek zorundayız. Ya değişeceğiz; ya da yok olup gideceğiz! Değişmezsek, bırakın kendi kendine yeten bir yapı kurmayı, Türkiye'nin yardımları ile bile ayakta duramayacağız. Siyasilerimiz bizden daha iyi gözlemcidirler. Halkımızın devletine olan güveni giderek sarsılmaktadır.

”

Sayfa 2-3

"İki toplumun birbiriyle yakınlaşması ekonomik faaliyetlerle mümkün olabilecek bir olgudur"

KTTO Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Ergüven

Sayfa 12-13

Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) tarafından bu yıl on üçüncüsü hazırlanan Rekabet Edebilirlik Raporu, düzenlenen "Kuzey Kıbrıs Rekabet Edebilirlik Forumu"nda kamuoyu ile paylaşıldı.

"Kuzey Kıbrıs Rekabet Edebilirlik Forumu"nun 13'üncüsü düzenlendi

Raporun ve forumun bu yılki ana teması "KKTC Tarım Sektörünün Dış Pazar Rekabet Gücü ve İhracat Fırsatları" olarak belirlendi.

KTTO Konferans Salonu'nda düzenlenen etkinliğe, Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Ekonomi ve Enerji Bakanı Olgun Amcaoğlu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Hasan Taçoy ve bazı milletvekilleri yanında, iş dünyası, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, akademi ve yabancı misyon temsilcileri de katıldı.

-Deniz: "Salgının etkisinden kurtulmaya çalışırken yeni bir fırtınaya tutulduk"

Etkinlik, KTTO Başkanı Turgay Deniz'in konuşması ile başladı. Pandemi nedeniyle ekonomik aktivitelerin durduğunu ve dış talebe dayanan ekonomiye sahip olan KKTC'de büyük olumsuzluklara neden olduğunu vurgulayan Deniz, "salgının etkisinden kurtulmaya çalışırken kurların yükselişinden ve dünyadaki enflasyonist gelişmelerden kaynaklanan yeni bir fırtınaya tutulduk" dedi.

Döviz kurlarındaki yükselişin, tedarik sorunları, uluslararası emtia fiyatlarının ve navlun maliyetlerinin yükselmesi ile birleşmesiyle enflasyonun baskısının daha da arttığını, iş hacimlerinin daralmasıyla özel sektörün krize karşı dayanıklılığının azaldığını dile getiren Deniz, şöyle devam etti:

-"Bugün geldiğimiz aşamada, KKTC'de hiçbir şeyin değişmediğini görüyoruz"

Sözlerine "Bugün geldiğimiz aşamada, KKTC'de hiçbir şeyin değişmediğini görüyoruz" şeklinde devam eden Deniz, şunları ifade etti:

"KKTC hep aynı KKTC... KKTC'de bizler, daha önce de olduğu gibi kamu kaynaklarını nasıl paylaşacağımızın kavgasını yapıyoruz. Halktan topladığımız vergiler ile verimsiz kamu yönetimini finanse etmeye çalışıyoruz. Kamu yönetimi ise eğitim ve sağlık gibi temel insanî hizmetleri veremediğini göz ardı etmekte... Doğal çevreyi koruyamadığımız gibi ormanları geliştirmek bir yana yakıp yok ettiğimizi görmezlikten geliyoruz. Ama ne hikmetse! Bu düzen devam etsin diye hep birlikte çırpınıp duruyoruz"

Değişimin zorunlu olduğunu vurgulayan Deniz, Kıbrıslı Türklerin siyasi ve ekonomik bir varlık olarak gelişmeye devam edeceğine inanan çok

"Kıbrıs Türk Ticaret Odası olarak bizler, ekonominin sürekli bir yenileşme içinde olması gerektiğini uzun yıllardan beri vurguluyor; bu yenileşmeye yardımcı olmak amacıyla çeşitli konularda hazırladığımız raporları kamuoyu ile birlikte yetkililerin de hizmetine sunuyoruz. Bu konuda yeterli mesafe almadığımızdan yakınıyoruz."

az insan kaldığını kaydetti, "Bunun sonucunda bir kısmımız Türkiye'ye iltihak etmekten, diğer bir kısmımız Rum tarafının dayattığı koşulları kabullenerek Avrupa Birliği'ne girmekten yanadır. Bu durum, çok büyük bir manevi yıkımı işaret etmektedir. Ülkemize inancımız zayıflıyor. Bunun önüne geçmezsek, sorunları hakkında konuşacağımız bir ülkemiz kalmayacak. Değişim, dönüşüm veya yenilenme işte tam da bu nedenle kaçınılmazdır. 'Değişmeye gerek yok. Biz böyle iyiyiz' diyebilen yurttaşlarımız da artık yolun sonuna geldiğimizi anlamalıdır" dedi.

-Reformlar önceliklendirilerek hayata geçirilmeli

Odanın, başta kamu reformu olmak üzere reformların önemini her vesile ile vurguladığını anımsatan Deniz, "Bu süreçte kapsayıcı ve güçlü bir ekonomik toparlanmanın sağlanması için reformlar önceliklendirilerek hayata geçirilmelidir" dedi.

Deniz, kamusal hizmetlerin etkinliğini artırması ve çalışma saatlerinin özel sektör ile uyumlu hale getirilmesi, kamusal sağlık ve eğitim hizmetlerine erişimi kolaylaştırması, kayıt dışılığı azaltırken enflasyon muhasebesi uygulamasına geçerek kayıt altındaki işletmelerin enflasyona karşı korunması, teşvik sistemini yeniden düzenleyerek kamu kaynaklarını korurken teşviklerin hedefine ulaşmasını sağlaması ve yeni çağdaş toplu taşıma sistemi ile halkımızın ulaşım maliyetlerini düşürmesi gerektiğini anlattı.

Konuşmasında dün açıklanan ekonomik destek paketinden de bahseden Deniz, bu paketle ilgili değerlendirmeyi aynı gün kamuoyu ile paylaştıklarını ve yapılması gerekenleri sıraladıklarını ifade etti.

"Açıklanan ekonomik destek paketinde yapısal dönüşüm yoktur" diyen Deniz, şöyle devam etti:

"Kamu yönetiminin özel sektöre ayak uydurmasını sağlayacak, kamu çalışma saatlerinin düzenlenmesi yoktur. İşletmeleri sürdürülebilir kılaacak önlemler yoktur. Enflasyon muhasebesi yoktur; garipleşen vergi sistemini güncelleme çabası yoktur. Ama işletmelerden haksız yere, elde etmedikleri gelirler üzerinden vergi almak vardır"

Kıbrıs Türk Ticaret Odasının, mal ve hizmet üretimi olanaklarını geliştirmek için çalıştığını vurgulayan Deniz, "Yeşil Hat ticaretini, dünya ile olan ilişkilerimizi geliştirmek için de çalışıyoruz" dedi.

Deniz, ihracat olanakları artarken, uygun fiyat ve kalitede rekabetçi mal veya hizmet üretmeyi de başarabilmek gerektiğini vurguladı. Rekabet edilebilirlik raporunda bu yılın temasının "KKTC Tarım Sektörünün Dış Pazar Rekabet Gücü ve İhracat Fırsatları" olduğuna işaret eden Deniz, Pandemi süresi boyunca ve sonrasında ortaya çıkan gıda kıtlığının, arz zincirindeki kırılmanın ve iklim değişikliğine bağlı yaşanan aşırı fiyatların, tarımsal üretimin ne kadar önemli olduğunu gösterdiğini kaydetti.

-"Türkiye'den gelen su tarım sektörü için yeni bir sayfa açacak"

"İşte bize bir fırsat! KTTO, Türkiye'den gelen suyun KKTC Tarım sektörü için yeni bir sayfa açacağına inanmaktadır" diyen Deniz,

mevcut tarımsal ürünlerin yanı sıra yüksek katma değerli ve avantajlı olabilecek tarımsal ürünler için yeni stratejilerin belirlenmesi ve buna bağlı olarak tarım sektörünün dış pazar rekabet gücü üzerine görüş ve önerilerin raporda yer aldığını belirtti.

-Üç akademisyen rapor hakkında sunum gerçekleştirdi

Deniz'in ardından raporu hazırlayan Prof. Dr. Mustafa Besim, Doç. Dr. Kamil Sertoğlu, Yrd. Doç. Dr. Yenal Süreç rapor hakkında sunum gerçekleştirdi. Akademisyenlerin sunumu ve raporun yönetici özeti, dünyada ve Kuzey Kıbrıs'ta ekonomik durum, dönüşüme hazırlık ve KKTC tarım sektörünün dış pazar rekabet gücü ve ihracat fırsatları başlıklarından oluştu. Küresel düzlemde konjonktürel olarak yaşanan ekonomik sorunların başında yüksek enflasyon ve ekonomide daralma riski geldiği dile getirilen raporda, savaşın patlak vermesiyle stagflasyon yaşanma riskinin fazlasıyla arttığı dile getirildi. Artan küresel ısınma, salgın sorunları ve küreselleşmenin getirdiği ekonomik bağımlılığın dünya ekonomilerini daha kırılgan bir hale getirdiği belirtilen raporda, geline aşamada tüm ülkelerin küresel sorunları birlikte ele alması ve devam eden küresel salgın, Ukrayna'daki savaş, jeo-ekonomik şoklar ve iklim değişikliği dahil dünyanın en acil sorunlarına çözümler bulmak için çalışması gerektiği kaydedildi.

-“KKTC kendi çapında enflasyonla mücadelede politikadan yoksun”

Kamu maliyesindeki yapısal sorunlardan oluşan bütçe açıklarının karşılanması için fonlarda yapılan artışlar ve bahsedilen diğer sorunların, yıllık enflasyonun 2022 Mayıs ayı sonunda yüzde 98.2'ye ulaşmasına neden olduğu dile getirilen rapor, şöyle sürdü: “Küresel düzlemde devam eden riskler ve KKTC'nin kendi çapında enflasyonla mücadelede politikadan yoksun olması ülkede enflasyon sorununun devam edeceğini işaret etmektedir. KKTC pandemi sürecine hem konjonktürel hem de yapısal olarak zayıf bir ekonomik yapı ile girdi. 2018-19 yıllarında yaşanan düşük oranlı ekonomik büyüme, yine aynı dönemde kur ve enflasyon sorunu ile para piyasalarında artan riskler, KKTC ekonomisini pandemi sürecinde hazırlıksız yakalamıştır” Pandemi dönemi başlangıcından beri hükümetlerde de istikrar sağlanmadığı dile getirilen raporda, “Yaşanan pandemiye karşı hükümetlerin etkin, tutarlı ve sonuç alıcı kararlar alamamış olmaları krizin derinleşmesine ayrıca neden olmuştur. Bunun yanında Türkiye ile gerçekleştirilen ve bütçede yer alan mali desteğin hükümetlerin reformları hayata geçirememesinden dolayı zamanlı ve tam olarak sağlanamaması maliyede sıkıntı yaratmış, maliyenin asgari yükümlülüklerini yerine getirmek için iç borçlanmayı artırmasına ve fon gibi dolaylı vergilerin artışlarına başvurmaya neden olmuştur” denildi.

-“Firmaların sadece yüzde 17,9'u faaliyetlerini artırabildi”

KTTO üyelerine telefon yöntemiyle anket düzenlendiği dile getirilen raporda, anket sonuçlarıyla ilgili şu bilgilere yer verildi: “Her ne kadar da TL cinsinden firma satışları ankete katılan 134 (yüzde 66) firma için son bir yıl içerisinde artış gösterse de aynı dönemde ankete katılan firmaların yüzde 36,8'i faaliyetlerinin azalarak devam ettiğini, yüzde 45,27'nin aynı düzeyde ve yalnızca yüzde 17,9'un artarak devam ettiğini belirtmiştir. Ankete katılan işletmelerin sırası ile yüzde 83,3'ü vergi yükünün, yüzde 74,5'in de istihdam yükünün arttığını belirtmişlerdir. Daha da kötüsü, ankete katılan firmaların yüzde 88'i 2022 yılı içerisinde vergi yükünün değişik oranlarda, yüzde 25'ten yüzde 100'e kadar artacağı beklentisi içerisindeyler. Krediyi kullananların yüzde 45,5'i var olan borçlarını ödemek ve yüzde 39,7'i işletme sermayesi için kullanmış ve işletmelerin yalnızca

yüzde 14,7'si krediyi yatırım için kullanmıştır. Bu aslında işletmelerin pandemi döneminde daralan faaliyetleri nedeniyle likidite sıkıntısına girdiklerini, yükümlülüklerini yerine getirmekte zorlandıkları ve yalnızca var olan faaliyetlerini sürdürebilmek ve hayatta kalabilmek için krediye başvurdıklarını göstermektedir. İşletmelerin yüzde 50,8 ekonomide iyileşmenin başlayacağını, yüzde 36,2'si kötü olmaya devam edeceğini ve yüzde 12,6'sı ise ekonominin daha da kötü olacağını düşünmektedir”

-“Tarım sektörü geline aşamada tüm dünyada daha da önem kazandı”

Raporda, tarım sektörünün bugün geline aşamada tüm dünyada daha da önem kazandığı kaydedildi ve şu ifadelerle yer verildi: “Gerek pandemi süreci boyunca ve sonrasında ortaya çıkan gıda kıtlığı, arz zincirindeki kırılmaya ve iklim değişikliğine bağlı yaşanan aşırı fiyatlar göstermektedir ki tarımsal üretim bölgesel ve küresel sorunlara karşı daha hassas bir hale gelmiştir. Bu gerçeklerden yola çıkılarak bu yılki özel sayının tema konusu Kuzey Kıbrıs tarım sektörünün ihracat potansiyeline ayrılmıştır. Kuzey Kıbrıs'ın sınırlı ihracat potansiyelinin ana damarını teşkil eden tarımsal ürünler için Türkiye'den gelen suyla birlikte yeni bir sayfa açıldığı aşikardır. Bu noktadan hareketle tarımda hem yeni stratejilere hem de gelecek olan suyu yüksek katma değerli ve tarım sektörünün sahip olduğu avantajları realize edecek yeni alanlarda kullanmak gerekmektedir. Günümüz ülke koşulları, üretim maliyetleri, kapasite vs. gibi unsurlar dikkate alındığında KKTC'nin; sınırlı ihracat potansiyelini katma değer en yüksek olduğu alanlara yönlendirmesini gerekli kılmaktadır. Ülkeye yakın ihracat pazarları da düşünüldüğünde bu alanların başında niş ürünler ve organik pazar gelmektedir. Bu noktada özellikle taze meyve-sebze alanında ihracat potansiyelinin yüksek olduğu düşünülmektedir. Özellikle Avrupa Birliği ve İngiltere gibi gelir düzeyi yüksek olan ancak giriş standartları da bir o kadar yüksek olan pazarlara erişimi sağlayacak politikaların ortaya konması önem arz etmektedir”

-“Türkiye'den gelen suyu mevcut ürün deseninde kullanmaya devam etmek, yani dış ticarete fırsatları göz ardı etmek olacaktır”

Mevcut tarımsal politikalarda ısrar edip Türkiye'den gelen suyu mevcut ürün deseninde kullanmaya devam etmenin, Kuzey Kıbrıs'ın suyla birlikte oluşan potansiyelini hayata geçirmemek; yani dış ticarete fırsatları göz ardı etmek anlamına geleceği kaydedilen raporda konuyla ilgili şunlar kaydedildi:

“Bu bağlamda ilgili bakanlık tür değişimini politikalarının özüne koymalı ve dış ticaretten en üst düzeyde kazanç sağlanacak alanların üretimine yönelik olarak ülkenin üretim faktörlerini yönlendirmelidir. 2020 yılında dünyayı etkisi altına alan pandemi süreci ve sonrası gelişmeler tüm sektörlerde olduğu gibi tarım sektöründe de farklı bir dünyaya evrildiğimizi göstermektedir. Pandeminin sebep olduğu sıkıntılara ek olarak, 2022 yılı itibarıyla Rusya-Ukrayna savaşı ve buna bağlı arz şokları küresel tarım pazarının işleyişini ileri düzeyde bozmuştur. Günümüz itibarıyla temel tarımsal ürünlerde ve girdilerde özellikle ulaşılabilirlik ve fiyat bağlamında olağanüstü bir belirsizlik durumu hâkimdir. Bu da sektördeki oyuncuların risk algısını aşırı artırmaktadır. An itibarıyla serbest piyasa ekonomisinin en önemli unsuru olan fiyatlama davranışlarının tamamen bozulduğu günlerden geçmekteyiz. Tüm bu gelişmeler sonucunda dünya tarım piyasalarında son dönemlerin en büyük fiyat artışları görülmeye başlanmış ve günümüz dünyası büyük bir gıda krizi ile karşı karşıya kalmıştır. Tüm bu gelişmelerin ise çok büyük ekonomik, sosyal ve insani etkileri olacağı aşikardır. Bu süreçte yaşayacağımız hasarın boyutunu da ülke ekonomisine yön veren hükümetler belirleyecektir”.

AB UYUM VE REFORM KOMİSERİ FERREIRA KIBRIS TÜRK TİCARET ODASINI ZİYARET ETTİ

Avrupa Birliği Komisyonu Üyesi, Uyum ve Reform işlerinden sorumlu komiser Elisa Ferreira, beraberindeki heyetle birlikte Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nı ziyaret etti. Ziyarete Ferreira'yı KTTO Başkanı Turgay Deniz ve bazı yönetim kurulu üyeleri karşıladı. AB Uyum ve Reform Komiseri Ferreira ve heyeti ile yapılan görüşme sırasında, Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nın da sorumluluğunda sürdürülmekte olan Yeşil Hat ticaretinin kapsamının genişletilmesi, hellim ürününün menşee korumalı ürün olarak tescilli ile ilgili devam eden çalışmalar ve Kıbrıs Türk ekonomisinin finansal olarak daha fazla desteklenmesi gerektiği üzerinde duruldu. Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz, Yeşil Hat ticareti ve hellim ürününün tescilli ve Avrupa pazarına erişimi ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgi ve görüşlerini Komiser Ferreira ile paylaşıırken, özellikle Covid-19 salgınının etkileri dikkate alındığında Kıbrıs Türk ekonomisinin finansal açıdan daha güçlü ve kapsamlı bir şekilde desteklenmesinin önemi üzerinde durdu.

Avrupa Birliği'nin Covid-19 salgını nedeniyle Kuzey Kıbrıs'a 11 milyon Euro kadar ekonomik yardım yaptığını hatırlatan KTTO Başkanı Turgay Deniz, bunun yeterli olmadığını vurgulayarak Oda'nın bu yardımın artırılmasına ilişkin talebini yineledi. Deniz, salgın dolayısıyla Güney Kıbrıs'a AB kurtarma ve dayanıklılık fonundan yaklaşık 1.2 milyar Euro ek bütçe ayrıldığını, Kıbrıs Türk halkına da bununla orantılı bir şekilde mali destek sağlanmasının elzem olduğunu anlattı. Deniz, Güney Kıbrıs'ın iddialı bir bütçe ile Covid 19'un sosyo-ekonomik etkisini hafifletip, yeşil ve dijital ekonomik dönüşüm için reform ve yatırımlar yaparken Kıbrıs Türk Toplumunun geride bırakılmaması gerektiğini, AB'nin Kıbrıs Türk ekonomisi için de aynı dönüşümü gerçekleştirmeyi hedeflemesinin elzem olduğunu ifade etti. Deniz, bunun Kıbrıs Türk ekonomisinin rekabet gücünü artırmak, adada ekonomik yakınsamayı sağlamak ve sürdürülebilir kapsamlı bir çözüm için gerekli olduğunu vurguladı. KTTO ziyareti sırasında Komiser Ferreira'ya

kabine şefi Hugo Sobral, kabine şefi yardımcısı Marlene Rosemarie Madsen, reformlardan sorumlu direktör Judit Rozsa ve AB Komisyonu Kıbrıs temsilcisi Myrto Zambarta eşlik ederken, KTTO heyetinde yönetim kurulu üyeleri Ali Başman, Evren Günsel Erçelik ve Ali Şah ile Genel Sekreter Yardımcıları Mustafa Ergüven ve İzzet Adiloğlu yer aldılar.

GÜNEY KIBRIS'A İLK ZEYTİNYAĞI SATIŞI GERÇEKLEŞTİ

KTTO'nun Yeşil Hat Ticaretini Geliştirme Çalışmaları Sonuç Vermeye Başladı
Zeytinyağı satışının yanında bugün çok sayıda tarımsal işlenmiş gıdanın örnekleri, Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nın Yeşil Hat ticaretini geliştirme çabaları kapsamında Güney Kıbrıs'a geçirildi.

Kuzey Kıbrıs ile Güney Kıbrıs arasındaki ticareti düzenleyen Yeşil Hat Tüzüğü kapsamındaki ticari faaliyetleri geliştirme çalışmaları devam ediyor. Geçtiğimiz günlerde Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) yetkilileri tarafından ürün örnekleri ile denemesi yapılan zeytinyağı ticaretinin ilki, bugün gerçekleşti ve ilk parti zeytinyağı Kuzey Kıbrıs'tan sevk edilerek Güney Kıbrıs'taki alıcılara teslim edildi.

Kıbrıs Türk Ticaret Odasının gözetiminde ve Oda tarafından sağlanan belgeler ile yürütülen Yeşil Hat ticaretinin kapsamını ilgili Avrupa Birliği kurallarına göre genişletmek amacını taşıyan faaliyetler ise devam ediyor. KTTO görevlileri, bugün ayrıca, Yeşil Hat ticareti kapsamına girmesi gereken tarımsal işlenmiş gıda ürünlerinin Güney Kıbrıs'a geçmesi ile ilgili ilk girişimlerini yaptılar.

KTTO Genel Sekreter Yardımcıları Mustafa Ergüven ile İzzet Adiloğlu, beraberlerindeki macun, pekmez, reçel gibi ürün örneklerini Güney Kıbrıs'a geçirerek sürece ilişkin olguları saptadılar. Yapılan çalışma sonucunda bir kısım işlenmiş tarımsal gıdaların Güney Kıbrıs'a geçebildiği belirlendi. Bugünkü çalışmalar sırasında, Esnaf, Zanaatkarlar ve Üreticiler Pazarlama Kooperatifi'ne ait zeytinyağı ürünlerinin Güney Kıbrıs'a satışı gerçekleştirildi ve ürünler alıcısına teslim edildi. Böylece tarımsal işlenmiş gıda ticaretinin ilki de gerçekleşmiş oldu.

Tarımsal işlenmiş gıda ürünlerinin Güney Kıbrıs'a satışının gerçekleşmesinin Kuzey Kıbrıs'taki tarımsal üretim ile işlenmiş gıda faaliyetlerine Yeşil Hat ticareti kapsamında önemli katkılarda bulunması bekleniyor. Kıbrıs Türk Ticaret Odası Yeşil Hat kapsamında yürüttüğü mücadelesine her platformda devam etme yönündeki kararlılığını sürdürecektir.

Yatak, Baza & Mobilya

Konforla gelen rahat uyku

En iyi kaliteyi en uygun fiyatlara müşterilerimize sunarak toplu satış (yurt, otel vb.) ve perakende satış ile tüm Adaya hizmet veriyoruz.

Kampanyalı fiyatlarla hizmetinizdeyiz

- Oturma Grupları
- Yatak Setleri
- Yataklar
- Mobilyalar
- Mutfak

İletişim

0548 810 08 88

İstiklal Caddesi No:52 Yenibogaçlı

[Facebook.com//bugraticarettd](https://facebook.com/bugraticarettd)

[Instagram.com/koala_yatak_ve_mobilya](https://instagram.com/koala_yatak_ve_mobilya)

www.bugrargroup.com

Gözde Erkanat - KTTO Ekonomi Uzmanı**Piyasanın Yıl Sonu Enflasyon Beklentisi Yükseldi.**

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Haziran ayına ilişkin piyasa katılımcıları anketini yayımladı. Anket sonuçlarına göre, yıl sonu tüketici enflasyonu beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 57,92 iken, bu anket döneminde yüzde 64,59 oldu. Piyasa katılımcıları, cari yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisini bir önceki anket döneminde yüzde 57,92 iken, bu anket döneminde yüzde 64,59 olarak öngördü. 12 ay sonrası TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 33,28 iken, bu anket döneminde yüzde 37,91 oldu. 24 ay sonrası TÜFE beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla yüzde 19,54 ve yüzde 22,04 olarak gerçekleşti.

Yeni Zelanda'da enflasyon 30 yılın zirvesinde

Yeni Zelanda'da yılın ikinci çeyrek döneminde tüketici fiyatları yüzde 7,3 artış gösterdi. Yeni Zelanda'da tüketici fiyatları ikinci çeyrekte yüzde 7,3 ile 30 yılın en hızlı artışını kaydetti. Bu artış Yeni Zelanda Merkez Bankası'nın gelecek ayki para politika toplantısında daha önce görülmemiş 75 baz puan faiz artırımına gitme ihtimalini güçlendirdi. Çeyreklik bazda bakıldığında ise enflasyon ikinci çeyrekte yüzde 1,7 yükseldi.

Enflasyon Kabul Edilemez Derecede Yüksek Seyretmeyi Sürdürüyor.

ABD Hazine Bakanı Janet Yellen, Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nde enflasyonun kabul edilemez derecede yüksek seyretmeye devam ettiğini ve bunu düşürmenin, en önemli ekonomik öncelikleri olduğunu belirtti. Bali'de gerçekleşen G20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları Toplantısı öncesinde konuşan Yellen, bugünün en büyük zorluğunun, Rusya'nın Ukrayna'da başlattığı "illegal ve sebepsiz savaştan"

kaynaklandığını ifade etti. Yellen, özellikle yükselen enerji fiyatları ve artan gıda güvensizliğiyle savaşın olumsuz etkilerinin dünyanın her köşesinde görüldüğünü söyledi. Ayrıca ABD'deki Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) verilerine de bunun yansıdığını ve endeksteeki artışın neredeyse yarısının yüksek enerji fiyatlarından kaynaklandığını aktardı. Bakan Yellen, "ABD'de enflasyon kabul edilemez derecede yüksek seyretmeye devam ediyor ve bunu düşürmek yönetimimizin en önemli ekonomik önceliği." ifadesini kullandı. ABD Merkez Bankasının (Fed) enflasyonla mücadele için gerekli gördüğü çabaları desteklediklerini vurgulayan Yellen, kısa vadede enflasyonu düşürmede destekleyici olacağına inandıkları adımları attıklarını anlattı. Yellen, petrol fiyatlarındaki olası artışları önlemek için Rus petrolüne yönelik bir tavan fiyat uygulaması üzerinde de çalıştıklarını konuşmasına ekledi.

Avrupa Komisyonu, enflasyon tahminlerini yükseltti.

Avrupa Komisyonu, büyük oranda Ukrayna'daki savaş nedeniyle 2022 ve 2023 yılları için Euro Bölgesi büyüme tahminini düşürürken, enflasyon tahminlerini yükselttiğini açıkladı. Komisyon, Euro Bölgesi 2022 büyüme tahminini yüzde 2,7'den yüzde 2,6'ya, 2023 büyüme tahminini yüzde 2,3'ten yüzde 1,4'e düşürdü. Kuruluş, Euro Bölgesi 2022 enflasyon tahminini ise yüzde 6,1'den yüzde 7,6'ya ve 2023 enflasyon tahminini yüzde 2,7'den yüzde 4'e çıkardığını duyurdu.

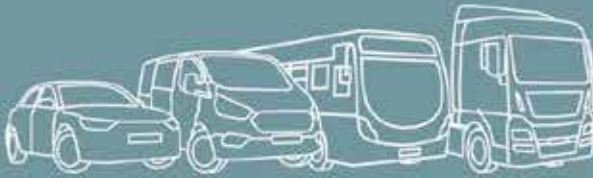
KKTC Tüketici Fiyatları Endeksleri (TÜFE) Haziran ayı sonuçları açıklandı.

KKTC İstatistik Kurumu Haziran ayı TÜFE verilerine göre; bir önceki aya göre değişim oranı %9,54 , bir önceki Aralık ayına göre değişim oranı %56,76 ve bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı %110,42 olarak gerçekleşmiştir.

Filo yönetiminin yeni adı;

4G Kameralı araç takip sistemi

GPS araç takibi

Canlı video izleme

On-line video indirme

Sürüş yönü & araç içi lens

Olay bazlı video kayıt

Vehicle
Surveillance
Systems

erabilisim.net

+90392 815 2540

Ecevit Caddesi, Girne

Dünyada COVID-19 vakaları yükselişte

DSÖ'nün raporuna göre, dünyada koronavirüs vakaları son 5 haftadır yeniden yükselişte ancak virüse bağlı ölümlerde belirgin artış görülmedi.

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) yayımladığı haftalık rapora göre, geçen hafta dünya genelinde 5,7 milyon COVID-19 vakası tespit edilirken vaka sayısı önceki haftaya göre yüzde 6 arttı.

Mart 2022'den itibaren azalan vaka sayısı, haziranın ikinci yarısından itibaren yeniden artış eğilimine girdi. Artışın Omicron varyantının bulaşıcılığı yüksek BA.4 ve BA.5 alt varyantlarının dünyada giderek hakim hale gelmesinden kaynaklandığı tahmin ediliyor. Öte yandan DSÖ, vaka artışına karşın virüse bağlı ölümlerde belirgin artış görülmediğini kaydetti. Geçen hafta dünya genelinde 9 bin 800 ölüm kaydedilirken, rakam önceki haftaya göre değişiklik göstermedi.

En yüksek vaka artış oranı Batı Pasifik'te Bölgesel olarak, en yüksek vaka artışları, yüzde 28 ile Batı Pasifik ve yüzde 25 ile Orta Doğu'da görüldü. Vaka sayısı Afrika'da yüzde 33, Kuzey ve Güney Amerika'da yüzde 1 azalırken Güneydoğu Asya'da yüzde 5, Avrupa'da yüzde 4 arttı. Haftalık ölüm sayıları ise Orta Doğu'da yüzde 78, Güneydoğu Asya'da yüzde 23 artarken Afrika'da yüzde 17, Batı Pasifik'te yüzde 10, Kuzey, Güney ve Orta Amerika'da yüzde 1 azaldı, Avrupa'da sabit kaldı. Dünyada giderek yaygınlaşan BA.4 ve BA.5

alt varyantlarının daha bulaşıcı olması ve hızlı yayılmasının yanı sıra aşılardan ve hastalığı geçirmenin sağladığı bağışıklığa direnç gösterdiği biliniyor.

ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (CDC), 13 Temmuz'da yaptığı açıklamada, BA.4 ve BA.5 alt varyantlarının ülkedeki vakaların yüzde 80'inden fazlasını oluşturduğunu bildirmişti.

Eğilimin sürmesi halinde, güz aylarında dünya çapında yeni bir salgın dalgasının ortaya çıkabileceği öngörülüyor. "Küresel acil durum" devam ediyor DSÖ Genel Sekreteri Tedros Adhanom Ghebreyesus, geçen hafta yaptığı açıklamada, COVID-19 salgınının "küresel acil durum" olarak nitelendirilmeye devam edileceğini bildirmişti.

Ghebreyesus, Omicron varyantının alt varyantları BA.4 ile BA.5'in dünya genelinde vaka sayılarında artış tetiklemeyi sürdürdüğüne dikkati çekerek, "Virüs kontrollerindeki azalma, varyantların nasıl bulaştığı, hastalığa yol açma ihtimali ve virüse karşı mücadelenin etkililiğinin derecesinin anlaşılmasına engel oluyor." uyarısında bulunmuştu.

COVID-19 verilerinin derlendiği "Worldometer" internet sitesine göre, COVID-19 salgınının başından bu yana dünya genelinde 567 milyondan fazla vaka saptandı, virüs nedeniyle 6 milyon 387 binden fazla insan hayatını kaybetti.

Otellerdeki doluluk oranı yılın ilk yarısında % 33,2'ye yükseldi

Turizm Bakanlığı 2022 yılı Ocak-Haziran ayları verilerini açıkladı. Turizm Bakanlığı'nın verilerine göre; Ocak-Haziran 2022 döneminde turistik tesislerde konaklama oranı geçen yıla göre yabancı turist bazında yüzde 1 bin 556, gecelemede ise yüzde bin 401 arttı.

Ocak-Haziran döneminde ülkedeki turistik tesislerin ortalama doluluk oranı yüzde 33,2'ye yükseldi. 2021 yılının aynı döneminde bu rakam yüzde 10,3 idi.

Turizm ve Planlama Dairesi verileri, 2022 yılının ilk yarısında turistik tesislerde konaklayan Türkiye Cumhuriyeti uyruklu sayısının toplamının 377 bin 336

kişi olduğunu gösteriyor. Bu sayı geçen yıl 22 bin 778 olarak kayıtlara geçmişti. Bakanlık verilerine göre 6 aylık sürede otellerde konaklayan TC uyruklu sayısı 2021'in aynı dönemine kıyasla yüzde 1 bin 480 artarak 282 bin 499 oldu.

2022 yılının ilk yarısında otellerde konaklayan 94 bin 837 diğer yabancı uyruklu sayısı da geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1 bin 833 artışa işaret ediyor.

2022 Ocak-Haziran döneminde geceleme sayılarında da artış yaşandı.

Bu dönemde yabancı turist bazında geceleme sayısı 1 milyon 335 bin 322 ile geçen yıla oranla yüzde bin 401 artış oldu.

Vidalı kompresör ve jeneratörde kaliteli,
özel servis hizmetini sizlerle buluşturuyoruz...

Her güçte jeneratör bakım, tamirat
ve satış hizmeti verilmektedir.

Her marka vidalı kompresör ve
jeneratör yedek parçası mevcuttur.

Her güçte vidalı kompresör servis,
bakım ve satışı bulunmaktadır.

Her güçte temiz su hidroforları ve
atık su pompaları bulunmaktadır.

Buff& Bloom Beauty LTD. direktörleri Olgu Afşaroğlu ve Hattie Ahmet iş kurma hayallerine değinerek girişimci kadın olarak iş yaşamında üstlendikleri sorumlulukların etkilerinden bahsetti.

OLGU AFŞAROĞLU VE HATTİE AHMET

“GİRİŞİMCİLİK TAM BİR HEYECAN VE MACERA”

Olgu: “Kendi markamı yaratıp çoklu marka kişisel bakım perakendeciliği yapmak istiyordum”

Hattie: “Kendi işimi kurmak istedim”

Kadın girişimci olarak kendi işinizi kurma hikayenizi bizim için bir özetler misiniz? Nasıl ve nereden başladınız, nereye geldiniz? Başarısız olduğunuz girişimleriniz veya girişimcilik hikayenizde yaşadığınız problemler oldu mu? Olduysa sonrasında yolunuza nasıl devam ettiniz?

Olgu: “İngiltere’de the University of Warwick’te tamamladığım üniversite eğitiminden sonra İstanbul’da yatırım bankacılığı sektöründe Şirket Birleşmeleri ve Satın Alma ve Halka Arz gibi konularda 6 yıl boyunca finansal danışman olarak çalıştım. Gıda ve tarım, madencilik, lojistik, perakende ve hızlı tüketim ürünleri gibi pek çok farklı sektörde birleşme ve satın alma işlemleri yapma fırsatı buldum. Kozmetik ve perakende sektörleri hizmet verdiğimiz sektörler arasında her zaman en keyif alarak çalıştığım sektörlerdi.

Beyaz yakalı İstanbul plaza hayatı kasvetli ve sıkıcı gelmeye başladığında yaşıam 27’ydi. Ne yapacağımı bilmiyordum ancak kendi işimi yapmak istediğimi biliyordum. Mesleki performansım ve kazandığım gelirin kendim için tatmin edici olmasına rağmen içimde tatmin edemediğim bir özgür hissedebilme duygusu vardı. İstifa ettim ve sonrasında, kişisel sebeplerden Kıbrıs’a dönmeye karar verdim. Çok sevdiğim bir sektör olan kozmetik perakendeciliğinde fark ettiğim bir pazar boşluğunu doldurmak istediğime karar verdim. Kendi markamı yaratıp çoklu marka kişisel bakım perakendeciliği yapmak istiyordum. 6 yıllık finansal birikimimle bu yatırımı 100% karşılayabilecek güce sahip değildim. Aynı zamanda, böyle bir yol ve sorumluluğu beni tamamlayacak, kabiliyetlerimi artıracak biriyle paylaşmak istediğim fikri belirince liseden arkadaşım Hattie ile iletişime geçtim.”

Hattie: Ben de 7 yıl boyunca Londra’da medya ajanslarında kariyer basamaklarını çıktım. Ancak mesleğimdeki başarılarıma rağmen, hep bir şeylerin eksik olduğunu hissettim. Kıbrıs’a dönmeye karar verip, işimden istifa ettim. Buraya döndüğümde, yine farklı bir şirkette, bir başkası için aynı duyguları tekrar yaşamak istemedim. Kendi işimi kurmak istedim. Yıllardan sonra Olgu ile bir kafede karşılaştık. Ve gerisi artık tarihti. Ön çalışmalar yaklaşık 9 ayımızı aldı. Bu süreçte pek çok kez vazgeçip hiç başlamamayı düşündük. Herkesin bildiğini tekrar

Yüreklandiren Kadınlar

tanımlamak olacak ancak yüksek sesle bir genç girişimci gözüyle söylemekte fayda var. İhracatın belirli sektörlerde limitli olduğu ithalata bağımlı, kısır döngüde, kendini yönetmeyi ret eden bir ekonomik yapıdayız. Şu an tam olarak 3 yıl öncesine baktığımız zaman makro perspektiften pek de ekonomik açıdan rasyonel olmayan bir yatırım kararıydı. Ancak bunun bilincinde ve buna rağmen atılmış adımlardı. Amaç, deneyim kazanıp tecrübe edinebileceğimiz ve herhangi bir ülkeye göre daha az bir yatırım tutarıyla daha bakir bir pazara giriş fırsatıydı. Durumu oyun tahtasının başlangıç karesinde olmak gibi gördük. Yaşadığımız zorlukların en başında markalara ulaşabilmek, kendimizi ve ülkemizi tanıtmaya sorunları geliyordu.

İlk markamız Gosh'u ikna edip Kuzey Kıbrıs dağıtım haklarını almamız 6 ay sürdü. Bu süreçte, 3 farklı sunum yapıp kendimizi ve Kuzey Kıbrıs'ı anlattık. Ancak, işin özünde bu köklü uluslararası markalara bir hayal satıyorduk. Aklımızda olan marka konseptini güvenip henüz Şirketini bile kurmamış 27 ve 28 yaşındaki iki kadına bu sorumluluğu vermeye ikna etmek tahmin edebileceğiniz gibi zorlayıcıydı. Sonrasında, Makeup Revolution, Sukin, Miss Kay, Organic Shop, Pure Project ve Corine de Farme gibi pek çok farklı uluslararası firmanın Kuzey Kıbrıs distribütörlük haklarını aldık ve ilk mağazamızı Yenikent'te açtık. Aynı zamanda, eczane kanalına ürünlerimizin dağıtımını yapmaya başladık.

Açıldıktan 8 ay sonra pandemi nedeniyle kapanmak zorunda kalsak da açık olan eczane kanalına hizmet vererek ve online satışlarımızla ayakta kalmayı başardık. Sonrasında ikinci yılımızda Girne mağazamızı ve üçüncü yılımızın başında Mağusa şubemizi açtık. Şimdi ise satış kanallarımızı çeşitlendirip geleneksel market kanalına hizmet vermeye başladık. Portföyümüze yeni markalar katmaya ve ileriki dönemde müşterilerimize yeni sürprizler yapmaya devam edeceğiz. Son olarak, kendimizi öncelikle beraber çalıştığımız için şanslı hissettiğimiz ve Buff & Bloom'u kendilerinin gibi sahiplen B&B ekibine ve bu yolculuğun her anında fiziksel ve manevi desteğini eksik etmeyen aile ve arkadaşlarımıza çok teşekkür etmek isteriz. Ayrıca, yolun başından beri bizimle bir takım olarak çalışan tüm iş ortaklarımıza da çok teşekkür ederiz.

"Kendi yaşantımda bunları eşit bölüştüğüm bir aile düzenim var"

Kadın olarak üstlendiğiniz rollerin iş yaşamınıza ne tür etkileri oldu?

"Aslında kadın rollerini nasıl tanımlarsınız bilmiyorum. Ben iş dışı yaşamda olan sorumlulukların cinsiyet temelli olduğunu düşünmüyorum. Ev ve ailevi sorumluluklar her bireyin üstlenmesi gereken sorumluluklardır. Kendi yaşantımda bunları eşit bölüştüğüm bir aile düzenim var. Bunların iş yaşamıma etkisinden çok iş yaşamım aslında bunlardan geri kalmama veya ertelememe sebep oluyor."

"Hem Hattie hem ben iş yaşamlarımızda herhangi bir kalıpla kadın olduğumuz için karşılaşmadık"

Faaliyet gösterdiğiniz sektörde veya iş yaşamınızda kadın olmak ne demek? Kadın işi/erkek işi gibi kalıplaşmış tanımlar ile karşılaştınız mı?

"Bizim sektör aslında Kuzey Kıbrıs'ta kadın dominant gibi gözükse ancak işveren olarak erkeklerin daha dominant olduğu bir sektör. Ancak çalışan tarafında ise kadın dominant bir sektör olarak tanımlayabiliriz. Hem Hattie hem ben iş yaşamlarımızda herhangi bir kalıpla kadın olduğumuz için karşılaşmadık. Ancak, bizim sektörümüzde erkek işveren olmak saygınlık görürken erkek makyaj sanatçısı olmak veya erkek satış personeli olması aynı saygınlığı görmüyor. Makyaj ile ilgili kadın stigmatı olduğu için erkek bir bireyin makyaj sanatçısı olarak çalışması toplum tarafından maalesef sorgulanıyor."

"Girişimcilik tam bir heyecan ve macera"

"Hikâyenin eksik kalan bir kısmını bu soruda bitirelim o zaman. Hattie ile barda Buff & Bloom'u konuştuğumuz ilk gece külkedisi

hikayesinin tersine, 12'den öncemiz bal kabağı sonramız iş kadını ve girişimci değil. Biz çok çalışıyoruz, üretiyoruz ve bundan keyif alıyoruz. Bu durum muhtemelen bu şekilde hep devam edecek çünkü para kazanma tatmininden daha farklı bir boyut. Normalde yapmayacağınız şeyleri yaptırıyor bu ruh. Mesela, Warwick Business School'da okuldaki derslerden sonra Yatırım Bankacılığı Network etkinliğine katılırken veya Maslak'ta 23. kattaki bir ofiste Cargill'in bir gıda firmasını almasının aracılık görüşmelerini yaptıktan 8 yıl sonra yerde stok saymak isteyeceğim hiç aklıma gelmezdi. Bu durum öyle bir şey yani. Emek ve zaman olarak insanın sevdiği bir kimse için karşılıksız fedakarlık yapmasına benziyor. Sabırlı, özverili ve disiplinli olmayı öğretiyor."

Kısacası, girişimcilik tam bir heyecan ve macera. Özgürlük hissini bana kişisel olarak hissettiren ise tam da bu açıları. Bir de, özgürlük insanın zihninden ibaretmiş... 30'umda daha bu yıl yeni kavrayabildim. Yani çok çalışma veya plaza beni tutsak hissettiren faktör değilmiş. Şimdi daha çok çalışsam da (hem de plaza yerine 4 kişi 6 m2'lik sende katında) girişimcilik ruhu beni dinamik ve zihinde hissettiren unsurmuş."

Peki, yaşadığı zorluklar nedeni ile pes etme noktasına gelen kadın girişimcileri yüreklandirecek mesajınız ne olurdu?

"Söylemesi çok kolay ancak uygulaması çok zor bir şey. Her kriz ve problemdeki dinamizmi yani paydaşlar tarafından yeni oluşturulan talebi görüp kutunun dışında düşünebilmek. Bir nevi, Yin ve Yang felsefesini iş yönetimi ve strateji belirlemede yardımcı bir bakış açısı olarak görmek ve hareket etmek. Bu bakış açısının pes etme noktasına gelen kadın girişimciler için motive edici olmasını umuyorum."

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Ergüven Yeşil Hat ticareti ile ilgili yürütülen çalışmalar hakkında Ekonomi Gazetesi'ne konuştu.

Mustafa ERGÜVEN

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Genel Sekreter Yardımcısı

“İKİ TOPLUMUN BİRBİRİYLE YAKINLAŞMASI EKONOMİK FAALİYETLERLE MÜMKÜN OLABİLECEK BİR OLGUDUR”

Güneye satışı gerçekleştirilen zeytinyağı ürünü ile ilgili haberler kamuoyunda büyük memnuniyetle karşılandı. Doğal olarak bu gelişme bir çok üreticimizin işlenmiş gıda ürünlerinin güneye ticareti ile ilgili ümitlenmesine vesile oldu. Peki ne kadar süreden beridir böyle bir girişim için çalışma yürütülüyor? Öncelikle yaşanan süreçten bahsedebilir misiniz?

“Bilindiği gibi Yeşil Hat Tüzüğü 2004 yılında yürürlüğe girdi. Tüzük, yürürlüğe girdiği günden itibaren kuzeyde üretilen Kıbrıs Türk ürünlerinin Güney Kıbrıs’a ticaretini regüle ediyor. Ancak Tüzüğün yürürlüğe girmesinden bu yana hayvansal ürün içermeyen ve tüzüğe göre geçişli uygun olan tarımsal işlenmiş gıdaların geçişi ne yazık ki Güney Kıbrıs otoriteleri tarafından bugüne kadar engelleniyordu.

“Odamız Tüzük yürürlüğe girdiğinden bugüne bu konuyu hep gündeme getirdi”

İşlenmiş tarımsal ürünler nedir?

Zeytinyağı, nar suyu, portokal suyu, macun, reçel, helva, tahin, kahve, pekmez vs. gibi işleme tabi olan ürünler işlenmiş tarımsal gıda kapsamında olan ürünlere örnek verilebilir. Odamız Tüzük yürürlüğe girdiğinden bugüne konuyu hep gündeme getirmiş ve bu sorunun aşılması ve işlenmiş tarımsal ürünlerimizin güneye satışının yani ticaretinin gerçekleştirebilmesi için Odamız tüm platformlarda katkısını koymaya çalışmıştır. Bu konuda Avrupa Komisyonu nezdinde konuyu defatle gündeme getirmemizi müteakip, konu 2018 yılında Avrupa Komisyonu’nun yıllık Yeşil Hat raporunda yer bulmuştur. Avrupa Komisyonu bu ürünlerin Yeşil Hat üzerinden ticareti ile ilgili Tüzükte herhangi bir kısıtlama olmadığını ve engellenmemesi gerektiğini Rum tarafına yazılı olarak bildirdiklerini yıllık

Yeşil Hat Değerlendirme Raporu içerisinde belirtti. 2019 yıllık raporunda da bunu yeniden tekrarladı. Sonrasında bir takım baskı ve taleplerimiz neticesinde geçtiğimiz aylarda Avrupa Komisyonu ile Rum otoriteleri arasında yapılan görüşmeler neticesinde Rum Bakanlar Kurulu tarafından bir karar aldı. Bu karara göre işlenmiş tarımsal gıdaların güneye geçişi ile ilgili engellerin ortadan kaldırıldığı bize iletildi.

Engellerin kalkması sevindirici peki bir süresi var mı? Yani aniden güneyden bugünden itibaren bu geçişler yapılmayacak gibi bir tavır sergilemesi mümkün mü?

Karar içeriği henüz bizlerle paylaşılmadığı gibi Resmi Gazetede de yayınlanmadı. Dolayısı ile kararın tam olarak ne içerdiği ile ilgili bir bilgimiz yok. Ancak 6 adet işlenmiş gıda için bu engelin kaldırıldığına karar alındığı Avrupa Komisyonu tarafından bilgimize getirildi. Bizler de bu engel kaldırıldığından dolayı deneme olarak bu işlenmiş gıdaların geçmesini sağlamaya çalıştık.

"Kıbrıs Türk Ticaret Odası olarak bizler ürünün geçişi esnasında orada bulunduk"

Peki ilk iş olarak ne yapıldı?

Bizim yönlendirmemiz doğrultusunda bir zeytinyağı üreticimiz güneydeki alıcısını belirleyerek numunelik bir ürününü güneye geçirmeye çalıştı. Ancak kapıda geçiş yine engellendi. Bu ürünün kesinlikle geçemeyeceği kendisine söylenildi. Konuyla ilgili bilgilendirmemizi Avrupa Komisyonu'na yaptık. Bize yanlış anlaşılma olduğu belirtildi ve yeniden bir deneme yapılması ile ilgili mutabık kaldık. Bu denemeyi de ikinci kez yine aynı üretici ile gerçekleştirdik. Yine ürünlerin geçişine izin verilmedi ancak sınır kapısındaki Rum otoriteler bir düzenlemenin yapılmakta olduğu ve bununla ilgili kendi makamlarının bir bekleme içerisinde oldukları üreticimize belirtti. Üçüncü kez yapılan geçişte, bu kez başka bir üreticimizin ürünü ile bizzat Kıbrıs Türk Ticaret Odası olarak bizler ürünün geçişi esnasında orada bulunduk. Üç adet 5 litrelik zeytinyağı numunesini, alıcıya denemesi amacı ile yasal olarak ilk geçişini sağladık.

Yetki belgesi alınması gerekiyor

Güneye ticaret adı altında ürün geçmesi için koşullar nedir?

Yeşil Hat Tüzüğü'ne göre herhangi bir ürünün ticaret kapsamında Güneye geçebilmesi için Odamızdan belge alması gerekiyor. Odamız bu konuda bir Avrupa Komisyonu mevzuatı olan Yeşil Hat Tüzüğü'nde yetkilendirilmiş ve görevlendirilmiştir. Bu yetki ve görevi gereği Kıbrıs'ın kuzeyinde üretilen ürünlerin burada üretildiğini Refakatçi Belgesi isimli belge ile onaylanır. Üreticiler de ürünlerini Odamızın verdiği bu belge ile güneye geçirebilir. Dolayısı ile güneye geçen ürünler Odamız tarafından bu usulle belgelendirilmiş oluyor."

Yasal olarak ticari satış nasıl gerçekleşti?

Numune ürünlerin güneye geçmesinin ardından bir de ticari satışını gerçekleştirmek için bir girişim başlattık. Yasal olarak ticari satışın gerçekleşmesi için her iki tarafın karşılıklı anlayışıyla yürüttüğü bir süreç oldu. Dolayısı ile bu noktada süreçte engel olabilecek ya da tıkanmasına engel olacak haberlerden kaçınarak bunun duyurusunu yapmamayı uygun gördük. Numune geçişi sonrası bize talepte bulunan ve geçiş için hazır olan üreticilerimize bilgi verdik. EZ-KOOP isimli üreticimiz alıcısını ayarlayarak 120 şişe (90 litre) zeytinyağı satışı anlaşmasını yaptı. Beklentimiz ticari satışın sorunsuz gerçekleşeceği yönündeydi. Yine üreticimiz ile geçiş esnasında yanında bulunmayı tercih ettik. Ve ilk kez denenen ticari satış da alıcının malları alıp aracına yüklemesi ile sorunsuz gerçekleşti. Alıcı ürünleri alıp kendi deposuna koydu. Rum otoriteler tarafından bir numune alınıp, analizler başarılı şekilde gerçekleşti ve analiz sonrasında ürünlerin dağıtımına başlandı.

Bu süreçte birçok kurumla iletişimimiz oldu. Avrupa Komisyonu'nun etkin katkısı ve desteği oldu. Bu Tüzük bir Avrupa Komisyonu mevzuatı olduğu cihetle doğru ve gereğince uygulanması da Komisyon'un sorumluluğunda idi. Bu noktada özellikle son dönemde konunun takipçisi olarak büyük katkıları oldu."

"Ürünlerin geçişi üreticilerimizin bilgisine getiriyoruz"

Diğer tarımsal işlenmiş ürünlerin güneye geçişi ile ilgili nasıl bir çalışma yürütülecek?

Diğer tarımsal işlenmiş ürünlerin güneye geçişini de yapabilmemiz ge-

reliyor. Tüzüğe göre bu yönde herhangi bir kısıtlama veya sınırlandırma yoktur. Hayvansal ürün olmadığı takdirde tüm ürünlerin geçişi tüzük çerçevesinde serbesttir. Oysa alınan karar sadece 6 pilot ürünü kapsamaktadır. Bu ürünlerin zeytinyağı, nar ve portakal suyu, helva, tahin, reçel ve harup türevi ürünler olduğu belirtilmiştir. Biz de bu çerçevede 6 ürün kapsamında olan ürünlerin numune geçişlerini tekrar Odamız eşliğinde yapmak istedik. Bu doğrultuda yerel bir üreticimizin zeytinyağı, macun ve pekmez ürünlerini birer numune olarak güneye geçişini sağladık. Bu ürünler de yine Odamızın orada refakatçi olarak bulunduğu çalışmalar çerçevesinde sağlanmış oldu. Artık bu ürünlerin Güneye geçişinin yapılabilecek durumda olduğunu üreticilerimizin bilgisine getirmek istiyoruz. Uzun bir süreci başarıyla tamamladık. Ancak bunun 6 ürünle kısıtlı kalmaması gerektiği, Tüzüğün tüm tarımsal işlenmiş gıdaların geçişine olanak sağladığı her platformda Odamız tarafından dille getirilmeye devam edilecektir.

Tarımsal işlenmiş gıdaların yanında Yeşil Hat Tüzüğü'ne göre hayvansal ürünlerin geçişi kısıtlıdır ve bu ürünlerin geçişi için Avrupa Komisyonu'nun hijyen ve sağlık denetimi mekanizmasının kurulmasını müteakip muafiyet kararı alması gerekmektedir. Örneğin 2007 yılında bal ve balık ürünleri için Avrupa Komisyonu tarafından denetim mekanizması kurulmuş ve buna istinaden muafiyet kararı alınmıştır. Bu çerçevesinde bal ve balık ürünlerimiz için Yeşil Hat üzerinden ticaretini gerçekleştiriyoruz. Denetim mekanizması belirlenerek muafiyet kararı alınan üçüncü ürünümüz ise Hellim'dir. Ancak mekanizma tam olarak oluşturulmadığı için bu ürünümüzün Yeşil Hat üzerinden ticareti henüz gerçekleştirilememektedir.

"Ticaretin gelişmesi iki toplumun yakınlaşmasına çok büyük katkı koyacaktır"

Peki bu güneye geçişleri ekonomimize katkısı ne olacak?

Bu geçişlerin ekonomiye katkısının yüksek düzeyde olacağını düşünüyoruz. Şu an ekonomide yaşanan bazı gelişmeler göz önünde tutulduğu zaman Rum tarafından kuzeye olan ciddi bir talep artışı gözlemliyoruz. Gerek Rum tarafından kuzeye geçerek yapılan harcamalar gerekse de Yeşil Hat üzerinden ticari satışlar noktasında ciddi gelişmeler vardır.

İstatistik vermek gerekirse de 2021 yılının 12 aylık Yeşil Hat ticareti satış rakamı 6 milyon 123 bin Euro olmasına karşın 2022 yılının sadece ilk 6 ayında gerçekleşen satış tutarı 6 milyon Euro'yu aşmıştır. Yıl sonu itibarıyla ilk kez iki haneli rakamları yakalayabileceğimizi öngörüyoruz. İki toplumun birbiriyle yakınlaşması ekonomik faaliyetlerle mümkün olabilecek bir olgudur. Dolayısı ile bu ticaretin gelişmesi iki toplumun yakınlaşmasına çok büyük katkı koyacaktır. Yeşil Hat ticaretinin özellikle önümüzdeki dönemde işlenmiş tarımsal gıdalarını da kapsamına alacağı göz önünde bulundurulduğunda daha ciddi artışlara neden olacağı ve yakınlaşmaya daha fazla katkı koyacağı yönünde öngörümüz bulunmaktadır.

Ürünlerimizin Yeşil Hat Tüzüğü'nden güneye geçişi sonrası güneydeki limanlardan Avrupa ülkelerine gümrüksüz ve fonsuz girişi de sağlanabilir. Elbette ki bu bizim arzuladığımız ticari yöntem değildir. Biz her zaman kendi limanlarımızdan doğrudan ticaretin yapılabilmesini mümkün kılacak olan Doğrudan Ticaret Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesini savunmaktayız ve bunun da takipçisi olmaya devam edeceğiz."

esenem

enterprises ltd.

Saray

ASLI SU
"Suyun aslı"
esenem
İşlenmiş içme suyu

Kraliçe
Arı Bali

Blended Malt Scotch Whisky
LOWER EAST SIDE

buzlat

GALACTIC
TON BALIĞI

Sevilen
kurulmuş 1942

kilikya
sarıkız manisa

Aysan

CLAN FRASER
— HEART OF SCOTLAND —

Kent
boringer

Lefkoşa - Gazimağusa Anayolu Turunçlu Kurudere Kavşağı
Esenem Şirketi Binası, Paşakent - Gazimağusa
+90 392 236 88 05
info@esenem.com.tr

Farkındalığın enerjisiyle daha iyiye evriliyoruz.

Bellapais'in tarihi dokusuyla bütünleşen
4 yatak odalı, geniş arazi içinde,
354 m2 yaşam alanına sahip
KAIZEN'de sadeliğin zarafeti sizleri bekliyor.

KAIZEN

BY ÖZYALÇIN

+90 392 650 2900 | +90 548 850 2900

sales@ozyalcinconstruction.com

ozyalcinconstruction

ozyalcinconstruction_

www.ozyalcinconstruction.com

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz Umman Sultanlığı'nın Başkenti Muskat'ta gerçekleştirilen İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA)'nın 38. Genel Kuruluna katıldı. Genel Kurul'da temas ve demeçlerde bulunan Turgay Deniz'e Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Ergüven eşlik etti. ICCIA'da temsil edilen Odalarla ikili görüşmeler de gerçekleştiren Deniz temaslarında dijitalleşme ve ülkeler arası işbirliklerinin önemine değindi.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Lefkoşa Büyükelçisi Yantao Liu ve heyeti Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nı ziyaret ederek Oda Başkanı Turgay Deniz ve heyeti ile görüştü. Görüşmede Oda Başkanı Deniz'e Oda Meclisi Koordinatörü Serhan Kombos, Yönetim Kurulu Üyesi Omaç Cin ve Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Ergüven eşlik etti.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odasının 38. Genel Kurulu için bulunduğu Umman Sultanlığında Ticaret, Sanayi ve Yatırım Bakanlığını ziyaret ederek Bakanlık Müsteşarı Aseela Salim al Samsamiya ile görüştü. İkili işbirliği ile yatırım olanaklarının değerlendirildiği görüşmede Oda Başkanı Deniz'e KTC Muskat Temsilcisi Emine Andız ile KTTO Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Ergüven eşlik etti.

AYSİAD Yönetim Kurulu Başkanı ve Seviye Eğitim Kurumları Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Catlık, EkoAvrasya Vakfı Başkan Yardımcısı Kemal Kurnaz, beraberindeki heyetle Kıbrıs Türk Ticaret Odasına ziyarette bulundu. Ziyarette Başkan Vekili Ramazan Gündoğdu'ya Genel Sekreter Aysun Önet İleri eşlik etti.

HP Başkanı Kudret Özersay beraberindeki heyetle KTTO Başkanı Turgay Deniz'e ziyarette bulundu. Ziyarette Oda Başkanına Başkan Vekili Ramazan Gündoğdu, Yönetim Kurulu Üyesi Omaç Cin, Genel Sekreter Aysun Önet İleri eşlik etti.

**Paşaköy
MAR Tavuk Çiftliği**

***Doğal Beslenen Piliçlerimiz
Tüm Raflarda Sizi Bekliyor***

Size En Yakın Marketinizdeyiz!

**Fresh
Chicken**

Sağlık İçin MAR Piliç

İki yılda 89'u battı, 56 yeni havayolu kuruldu

Pandemi (küresel salgın) nedeniyle tarihinin en ağır krizini yaşayan havacılık sektöründe sorunlara her gün bir yenisini daha ekleniyor. COVID-19, havayolu endüstrisinde orantısız bir tahribata neden oldu. Pandemi öncesinde havacılık sektöründe başlayan şirket iflasları arttı. Bunu biriken sorunlarının çözümü için 'bağırsak temizleme' olarak değerlendirenler de var. Pandeminin patlak verdiği 2020'den beri kamu yönetimlerinin sağladığı desteklere rağmen dünyanın her yerinde; Avrupa, Asya, Amerika ve Afrika'da bir yandan havayolları ve havaalanları peş peşe iflas ederken bir yandan da yeni şirketler kuruluyor. Çok sayıda birleşme ve satın almalar oldu. Geçen yıl yaptığımız araştırmada dünya genelinde iflas eden ya da faaliyetini durduran havayolu sayısı 42, yeni kurulan havayolu da 30'du. Bu yıl, 2022 haziran sonu itibarıyla iflas eden ya da faaliyetini durduran havayolu 89, yeni kurulan havayolu sayısı 56 oldu. Airports Council Europe (ACE), Avrupa'daki çoğu bölgesel 740 havalimanından 193'ünün de iflas riskiyle karşı karşıya olduğunu açıkladı. Dünyanın en eski ikinci havayolu ve Latin Amerika'nın en büyük ikinci havayolu şirketi olan Avianca, iflas etti. Çok sayıda birleşme ve satın almalar oldu. Pandemi döneminde yüzbinlerce çalışan işten çıkarıldı. İşler açıldığında bu kez uçaklarda pilottan kabin memuruna kadar, havalimanlarında güvenlik görevlisinden valiz yükleme görevlisine kadar çeşitli birimlerde gerekli hizmeti verecek personel yoktu. Bu nedenle birçok Avrupa ülkesinde havayolları binlerce ifade edilen uçuşlarını iptal etti. Personel yetersizliğinden havaalanlarında yaşanan kaos büyüyerek yayılıyor.

RYANAIR CEO'SU MICHAEL O'LEARY : Ucuz uçuşlar dönemi sona erdi

Petrol fiyatlarındaki artıştan sonra ucuz uçuşların yapılamayacak duruma geldiği savunuluyor. Ryanair CEO'su Michael O'Leary yaptığı açıklamada ucuz uçuşlara ilişkin olarak "Sürdürülemez" dedi. O'Leary, artan yakıt maliyetleri nedeniyle uygun fiyatlı biletlerin en az 5 yıl geri gelmeyeceği konusunda uyarıyor ve "Ortalama 40 Euro'luk bir ücretle uçakla seyahatin sürdürülebilir olduğunu düşünmüyorum" diyor.

Profesyonel yerler için

nuova simonelli

Evinizde-ofisinizde orjinal espresso zevki için...

VALORIANI

PIACATO

Scotsman

Atatürk Caddesi No:91, Lefkoşa
info@sunsel.com / sales@sunsel.com
+90 392 228 41 97 / 444 02 34
www.sunsel.com

DEMİRELER

Construction LTD.

ELANIS VİLLALARI

Lefkoşa'nın en güzel projesi

Havaalanına **5 dk**,
Lefkoşa'ya **10 dk**
mesafede

0542 877 09 83 - 0532 295 04 25

STARZER MOBİLYA

05488611340

*Hayallerinizi birlikte tasarlayalım. Sizi hayalleriniz ötesine taşıyalım.
Koşulsuz müşteri memnuniyeti.*

Adres: Eski Lefkoşa Yolu - Dimililer Arkası
İletişim: 0548 861 13 40

NEW BLACK
AKDENİZ®
SINCE 2008

Tadına doyamayacaksınız!

Kuzey
Kıbrıs'ın
Balık
Markası

Aldığınız her Akdeniz Ton ile
siz de Kıbrıs Türk Eğitim Vakfı'na
katkıda bulunun.

omega
3ve6

**%100
KATKISIZ**

Şevket Hançerli Ticaret Ltd.

Kurtuluş Sok. No: 2 Yenikent, Gönyeli Lefkoşa, KKTC - Tel: 223 4855 - Faks: 223 4856 - info@shancerli.com

**Düşük ve Yüksek Şebeke Voltajına Karşı
Makinelerinizi Koruma Altına Alıyoruz.**

**Biricik Elektrik
Mühendislik ve Enerji Sistemleri**

Adres: KTEZO Sanayi Sitesi, C-28, Lefkoşa, KKTC
Gsm: +90 548 865 87 83; Tel: +90 392 225 60 12

www.biricikelektrik.com

/Biricik Elektrik

/Biricik Elektrik

*Sadece bir ev değil, yepyeni
bir yaşama kucak açmaya hazır olun.*

Gönyeli Yaşam Sitesi

Gönyeli'de bilinen, değişmeyen Hacı Ali kalitesinde yepyeni bir
yaşam alanı doğuyor! Geç kalmayın!...

M.HACI ALİ İNŞAAT ŞTİ LTD.

Kızılay Sokak No:1 Yenişehir / Lefkoşa Tel: 228 06 82 - 227 02 23 / Cep Tel: 0533 853 15 44
www.hacialihomes.com

Hızlı, kaliteli ve kesintisiz
ev internetiniz
Turkcell'de!

KIBRISIN

DEĞERİ

Güvenle İçiyor
içiriyoruz!

+90 392 444 66 26

TÜFEKÇİ ÖMER USTA SOKAK NO: 24
BOĞAZKÖY - GİRNE

[HTTP://HEDIYEMSU.ORG/](http://hediyeysu.org/)

**Cardplus
Mobil**

**Tek Uygulama,
Tüm Kartlar!**

**Cardplus
Cep Pos**

Sahibi:
Kıbrıs Türk Ticaret
Odası (a)
Turgay DENİZ

Genel Yayın Yönetmeni
Deniz GÜRGÖZE

**KTTO Haber ve Yazı İşleri
Müdürü**
Gizem Y. DAVULCU

KTTO Yayın Danışmanı
Omaç CİN (YK Üyesi)

**Reklam, Pazarlama ve
İletişim**
Növbet GÜRTAY

Grafik Tasarım
Nazire BÜYÜKOĞLU

Reklam Tasarımı
Safiye ÖZYÜREKLİLER

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Merkez İletişim

Adres: 90 Bedrettin Demirel Caddesi Lefkoşa
Tel: +90 (392) 228 37 60, +90(392) 228 36 45
Fax: +90 (392) 227 07 82
E-Posta: ktto@ktto.net

Mesarya Ajans İletişim

Adres: Şhi Hüseyin Behzat Sk. Siyah Kuğu sitesi 1/6 Göçmenköy
Tel: 0 392 223 60 77 - 0392 223 77 17

E-mail: mesarya.reklam@gmail.com Baskı: Okman Printing LTD.